

og vi har saftvand med, og nogle gange har vi flødeboller med, men vi gør det ikke så tit.

De vilkår, som børn har i dagligdagen, har ikke kun betydning for, om de er glade og trygge børn, men de har betydning for hele familien. Derfor er der en lang række forhold, der spiller ind i børnenes og forældrenes dagligdag, og som har betydning for familiens samlede forhold. Det er forældrenes mulighed for at få en daginstitution til en rimelig pris. Det kan være muligheden for, at børnene i daginstitutionen og skolen er sikret et sundt økologisk måltid hver dag.

Det kan være at hæve aldersgrænsen for gratis transport med offentlige transportmidler, så familien kan komme af sted til overkommelige priser. Det kan være en lovfæstelse af muligheden for omsorgsdage, som jo i dag kun findes for nogle ansatte, men først og fremmest tid, mere tid, tid og atter tid.

Det optimale ville være generelt at nedsætte den ugentlige arbejdstid til 30 timer for alle. Det, der belaster børnefamilierne i særlig grad, er også tungt for alle andre. Den nedsatte arbejdstid er i høj grad et kampkrav for fagbevægelsen, og det gælder også muligheden for at sige fra over for de stigende mængder af overarbejde. Vi foreslår, at Folketinget i højere grad påtager sig et medansvar for, at småbørnsforældrene får en særlig ret til at nedsætte den ugentlige arbejdstid i en periode på f.eks. tre år, og at indtægtstabet kompenseres af staten under forudsætning af, at der ansættes erstatningsarbejdskraft.

Også overarbejdet er et stort problem.

Undersøgelser viser, at den gruppe, der har længst i praksisarbejdstid overhovedet, er småbørnsfædre. Det er selvfølgelig, fordi de sædvanligvis har en alder og et erfaringsniveau, der gør dem særligt udsatte for krav om overarbejde, men det er jo også, fordi tid uden penge ikke er helt det samme.

En lettelse for småbørnsfamilierne handler om tid, men også lidt om penge. Det gælder for øvrigt også forældre, der er under uddannelse, og som nok er en af de grupper i Danmark, der i dag står allersvagest økonomisk. Socialministeriet støttede projektet Union-pak i Køge med 30 timers arbejdsuge. Forsøgsperioden viste, at alle familierne var glade for ordningen, og at produktiviteten i de 30 arbejdstimer i øvrigt steg, så virksomhederne var da også helt tilfredse.

Enhedslisten finder, at dette vellykkede forsøg burde inspirere til mere omfattende ordninger, og Enhedslisten deltager meget gerne i arbejdet med konkret at udforme nogle regler om arbejdstidsnedsættelser for børnefamilier.

Enhedslisten har to hovedkrav til sådanne regler, nemlig at det bliver en ret, og at der ansættes erstatningsarbejdskraft. Det er klart, at den endelige udmøntning skal ske i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. En nedsat arbejdstid med lønkomensation vil være attraktiv for både kvinder og mænd, ikke mindst fordi man bevarer tilknytningen til arbejdsmarkedet. En sådan model ville være fri for nogle af de negative sideeffekter, som har ligget i børnepasningsloven. Den er i øvrigt udhulet så meget, at en væsentlig funktion er, at den er blevet en nødløsning for manglende pasning, især for kvindernes vedkommende naturligvis.

Det må op til revision. Et grundigt eftersyn af hele børnepasningsordningen, hvor man kan gå ind på både takster, fleksibilitet, deltidsorlov og sådan nogle ting, kunne være en mulighed.

Der er mange andre ting, som man kan gøre for at forbedre børnefamiliernes vilkår. For eksempel er det i dag undtagelsen, at man kan være sikker på, at der er et pædagogisk dagtilbud til barnet efter endt barselorlov. Den store usikkerhed om, hvorvidt man bliver nødt til at skippe jobbet, tage orlov eller i panik finde en måske tilfældig privat pasning, ødelægger selvfølgelig glæden over familieførelsen og gør familien utryk. Det er derfor på tide, at man ad lovens vej sikrer alle børn en ret til et pædagogisk dagtilbud.

Det er også vigtigt at sikre kvaliteten i tilbudet. Formålsparagraffen i serviceloven synes vi er flot, men den skulle bare også gælde for skolefritidsordningen. Der er behov for en kraftig forbedring af de fysiske rammer, både for at højne børnenes sundhed og for at give plads til udfoldelse. Stadslægen i København har udtalt, at en kvadratmeter mere til hvert vuggestuebarn ville halvere antallet af sygedage. Daginstitutioner og skoler er børnenes arbejdsplads, og de har selvfølgelig krav på mindst lige så gode miljøforhold som de voksne og på, at der sikres regler, der giver dem et godt miljø.

Børnenes muligheder for selv at få indflydelse på deres livsvilkår er dårligere end de voksnes. Derfor er de afhængige af, at de voksne sikrer dem ren og sund mad, ren luft, rent vand og kulturelle tilbud. Et godt initiativ er taget i